Maltese Literature Group Inc.
Grupp Letteratura Maltija Ink.

Incorporation No. A8686H

Kull korrispondenza għandha tintbagħat lis-Segretarju f'dan l-indirizz:

MLG, 477 Royal Parade, Parkville, Victoria 3052

FOLJU T'AĦBARIJIET
Numru 242 :: LULJU, 2016

Editur: Paul Vella

paul.vella44@gmail.com

IL-LAQGĦA LI TMISS SE TKUN NHAR IL-ĦADD, 31 TA' LULJU FIĊ-ĊENTRU MALTI TA' PARKVILLE, FIS-2.00 PM

MIŻATA TA' SĦUBIJA

Il-miżata ta' sħubija issa qed titħallas fl-1 ta' Jannar ta' kull sena minn kulħadd. Dan ifisser li l-miżata issa titħallas minn Jannar sa Diċembru. Dawk li għadhom ma ħallsuhiex huma mitluba jagħmlu dan fil-laqgħa li tmiss u jaraw lil Ray Anastasi. Grazzi. Il-miżata għadha $10 kull familja. Grazzi lil dawk li ħallsu l-miżata fl-aħħar laqgħa tagħna. Għad hemm min għadu ma ħallasx tas-sena l-oħra. Ħudu ħsieb.

FILMS TA' ISPIRAZZJONI: "Taare Zameen Par" *(kitba ta' Amanda Busuttil)*

F'din il-ħarġa ta' Lulju 2016, nixtieq nikteb dwar film Indjan bit-titlu: 'Taare Zameen Par' bil-Malti tfisser 'Bħall-istilel fid-dinja', li jittratta dwar ħajja ta' tifel li kellu d-Dyslexia u kif affettwatlu ħajtu.

Dan it-tifel kien qed jiġi mwarrab, irridikolat u jitqies bħal ħmar għaliex l-iskola kienet tarah bħala każ ta' falliment u kien diġa' qed jirrepeti sena skolastika doppja biex forsi jgħaddi mill-eżamijiet.

Dan it-tifel bl-isem ta' Ishaan, jispiċċa jaqa' f'dipressjoni meta missieru taqbiżlu bl-ikrah wara li falla jum skola u mar idur mal-Belt biex jiskartaha, għax l-iskola għalih kienet saret kastig. Dan it-tifel kellu ħuh bravu u fl-iskola kien imur tajjeb u l-ġenituri, kif jagħmlu ħafna, kienu joqogħdu jikkumparawhom flimkien. Allura Ishaan aktar kien iħossu imkisser għax ma ħassux 'bravu' bħal ħuh.

hemmhekk jaqa' f'ċerta solitudni, bogħod minn familtu u ma kien jaf lil ħadd.

Però Ishaan idum hekk sakemm għalliem ġdid tal-Arti jiskopri minn xiex kien ibati u minn ġo fih joħroġlu t-talent li Ishaan kien imżejjen bih: it-tpenġija li għal tifel ta' età żgħira bħal tiegħu, kienet fenominali. Ram Shankar, l-għalliem il-ġdid tal-Arti imur id-dar tal-ġenituri tat-tifel u jispjegalhom għalfejn Ishaan jaffaċċja dawk il-problemi fil-kitba u l-qari. Dan l-għalliem jorganizza kompetizzjoni tal-Arti u... (il-kumplament ser inħallih f'idejk biex tara l-film!) ὺ

Tassew hu film maħdum tajjeb, b'mużika mill-isbaħ u ta' ispirazzjoni għal kulħadd, b'mod speċjali għall-għalliema u l-familji li għandhom lil xi ħadd li qed jaffaċċja din il-kundizzjoni.

Amanda Busuttil, 12 ta' Ġunju 2016

INHOBBOK! — *Fernanda Serrano* (addatt għall-Malti minn Leanne Ellul)

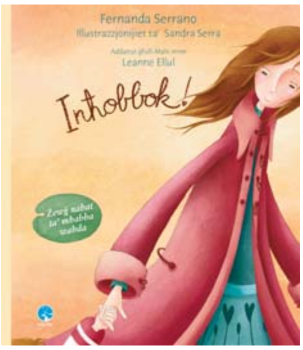

Inħobbok!, il-*picture book* il-ġdid ippubblikat mill-Merlin Publishers, huwa ċelebrazzjoni ta' waħda mill-iżjed rabtiet umani b'saħħithom li jeżistu – l-imħabba ta' omm lejn uliedha u l-imħabba tal-ulied lejn ommhom.

Skont minn liema naħa tiftaħ il-ktieb: minn naħa waħda nsibu lill-omm tgħid lil binha kemm tħobbu: "Inħobb narak toħlom maġenbi", u malli mbagħad iddawwar il-ktieb u tiftħu min-naħa l-oħra, issib lit-tifel jgħid lil ommu dak kollu li jħobb dwarha: "Inħobb ir-riħa tfuħ tiegħek". Dawn iż-żewġ rakkonti jiltaqgħu ħelu ħelu eżatt f'nofs il-ktieb, b'illustrazzjoni mill-isbaħ fejn l-imħabba tinfexx fi splużjoni ta' kuluri u emozzjonijiet.

Miktub oriġinarjament mill-awtriċi u attriċi famuża Portugiża Fernanda Serrano, bl-illustrazzjonijiet ta' Sandra Serra, Inħobbok! ġie addatt għall-Malti minn Leanne Ellul – awtriċi fost l-iżjed promettenti tal-ġenerazzjoni ġdida ta' kittieba Maltin – li rnexxielha tagħti ħajja Maltija lil din l-imħabba straordinarja, b'Malti ritmat u melodiku kif taf tikteb Ellul.

Inħobbok! jinsab għall-bejgħ mill-ħwienet tal-kotba kollha jew *online* direttament minnwww.merlinpublishers.com

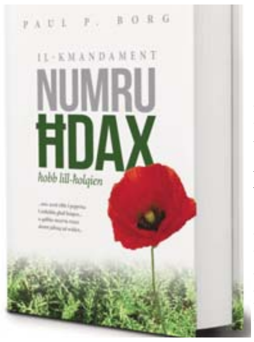

DALWAQT IKUN GĦALL-BEJGĦ

Għaliex m'hemmx Kmandament li jgħid ċar u tond Ħobb lill-ħolqien?

PAUL P. BORG jinseġ ġrajja mimlija avventuri ta' żagħżugħ Malti jismu Mosè li jemmen li Alla tah kmandament ġdid biex jiżdied mal-Għaxra li nafu bihom. Bħas-suldat li jkollu joqtol għal pajjiżu Mosè jibża' imma jaf ikun vjolenti, kif ngħidu, joqtol għall-ambjent: il-ġustizzja trid tkun ċlaqq plumm!

Min jeqred xagħra, ipattihielu. Min jaħraq ħarruba, ipattihielu. Min jgħarraq kelb, ipattihielu.

Fuq kollox dan hu ċelebrazzjoni ta' bidu ġdid fil-ħarsien tal-ambjent naturali u l-ħolqien ta' Malta tagħna.

L-AĦĦAR MAJNATA — *Bertram Portelli*

Malli nistenbħu ta' kull filgħodu, inkunu qed nifthu tieqa għal esperjenzi ġodda li mhux kollha nkunu qed nistennewhom. Il-ħajja tlaqqagħna ma' diversi sitwazzjonijiet u ċirkustanzi differenti ta' nies li jkunu għaddejjin minn mumenti ta' tbatija u ta' persuni oħrajn li jwasslu lil ħaddieħor biex ibati minħabba kliem, azzjonijiet jew inkella attitudni ta' indifferenza.
Il-ġabra ta' novelli bl-isem ta' *L-Aħħar Majnata* ta' Bertram Portelli hija sforz biex jitlaħħmu ftit minn dawn l-esperjenzi li jġarrbu persuni differenti. Hemm esperjenzi li niltaqgħu magħhom fil-pubbliku; hemm esperjenzi diffiċli li jiġġarrbu bejn l-erba' ħitan tad-dar.
F'dawn il-ġrajjiet insibu karattri li jħossu l-weġgħa ta' għajrhom u oħrajn li huma kiesħa silġ għas-sofferenzi ta' ħaddieħor. Din il-ġabra hija sfida għall-qarrej biex imiss, anki jekk għal ftit, il-ġerħa li tnixxi d-demm ta' wħud mill-karattri li jixirfu f'dawn in-novelli.
Għalhekk, din id-damma ta' novelli hija mixja li se jagħmel kull qarrej huwa u jpassi u josserva kwadri differenti, bħal ritratti, ta' aspetti mill-ħajja soċjali li għalkemm nafu li jeżistu, mhux dejjem nieqfu u naħsbu sewwa dwarhom.
Naomi tinsab kuntenta li qalgħet dak kollu li kellha fl-istonku fil-ġimgħa tal-festa. **Jake** jixtieq igawdi festa bis-sens.
Giovanna Abdilla Borg Costanzi trid tara x'se tagħmel biex tnaqqas mill-ikel li qed tiekol waqt li **Abdullah** jixtieq qatra ilma fuq ilsienu.
Kekina qed tgħix ġo ċella f'darha għax xi tfal iddeċidew li jagħmlulha ħajjitha infern.
David ma jafx kif se jġib ruħu ma' sħabu meta dawn jibdew jgħajruh.
Jonathan jirritorna d-dar għall-aħħar darba mix-xogħol tiegħu għax il-lukanda għalqet.
Iż-żrinġijiet jirbħu l-elezzjoni u jibdew imexxu r-renju tal-annimali.
Frederick jattendi għall-funeral u jagħmel kif jgħidulu.
Cristina hija ferħana se ttir għax tinsab ċerta li se tmur sparata l-Ġenna wara mewtha. Almenu, hekk qed jgħidilha l-ktieb l-aħmar.
Grezz qiegħda tistenna lil bintha u lill-familja tagħha biex tqatta' l-Milied magħhom.
Il-**floor manager** qed jagħmel sinjal lil dawk li huma preżenti fl-*istudio* biex jagħmlu t-*tissues* m'għajnejhom taparsi qegħdin jibku.

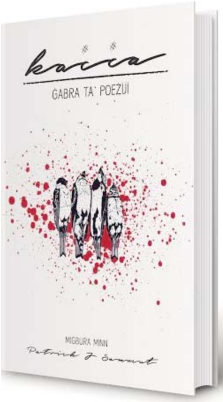

KAĊĊA - Ġabra ta' Poeżiji *(miġbura minn Patrick Sammut)*

L-idea ta' din l-antoloġija poetika hija li dawn il-poeżiji – miktubin minn 16-il poeta ta' etajiet differenti - ma jintilfux imma jinġabru f'post wieħed biex permezz tagħhom il-qarrejja jibqgħu jiftakru li minkejja li r-Referendum intrebaħ minn dawk li riedu li l-kaċċa fir-rebbiegħa ma tinqatax, xorta waħda l-kaċċa tibqa' qtil ta' kreaturi innoċenti. Antoloġija bħal din għandha wkoll tfakkar lill-kaċċaturi responsabbli li jobdu l-liġijiet li r-riżultat tar-Referendum t'April 2015 serva fuq kollox biex tinħoloq kuxjenza fost il-poplu Malti favur it-tjur li jpassu fuq il-gżejjer tagħna. Dawn il-kreaturi mhumiex tagħna imma huma wirt naturali dinji u għalhekk kull tajra li tinqatel hija tajra misruqa lill-popli tad-dinja kollha, inklużi uliedna u wlied uliedna li għadhom saħansitra ma twildux.
Hawn huma inklużi wkoll numru ta' poeżiji li nkitbu qabel ir-Referendum tal-2015 imma xorta waħda jintrabtu mas-suġġett jew jieħdu l-perspettiva ta' poeżiji-protesta kontra l-qtil tat-tjur jew il-perspettiva li tgħinna napprezzaw l-isbuħija ta' ħlejjaq bħal dawn. Hemm poeżiji fejn il-protesta tinħass b'saħħitha, f'oħrajn taħkem iktar ir-riflessjoni paċifika, f'oħrajn hemm is-sens romantiku li jitpaxxa u japprezza l-isbuħija u s-sempliċità ta' dawn il-ħlejjaq ċkejknin.

Din l-antoloġija poetika ġiet miġbura mill-poeta Patrick J. Sammut *(ritratt fuq il-lemin)*

Mill-ħabib tagħna f'Malta... ENZO GUSMAN

Victoria Department of Premier and Cabinet
OFFICE OF MULTICULTURAL AFFAIRS AND CITIZENSHIP

Proudly supported by the Office of Multicultural Affairs and Citizenship

BOV

BANK OF VALLETTA p.l.c.

Uffiċċju Rappreżentattiv:

16 Watt Street, Sunshine 3020

Telephone: 9311-3222

Ftit emails li nirċievu...

Dawn huma ftit emails milli nirċievu. Nirringrazzjaw ukoll lil Charmaine Tanti, Lina Brockdorff, Carmel Mallia, Mario Tabone-Vassallo, Lawrence Camilleri, Carmen Baxter, Kav. Joe M. Attard, Mario Micallef u Charles Briffa li dejjem jieħdu l-ħin biex jiktbu b'ringrazzjament u kumplimenti. Grazzi.

Grazzi Paul. Bħas-soltu jservi ta' informazzjoni u ta' aġġornament għalina lkoll li nħobbu l-lingwa u l-letteratura ta' dan il-pajjiż.

Sergio Grech

Grazzi ħafna, għażiż Paul. Napprezzaw li bis-saħħa tal-folju elettroniku tagħkom qed iżżommu b'konsistenza lil kulħadd aġġornat bix-xena letterarja u kulturali Maltija. Insellimlek

Joe Borg

Grazzi Paul tal-Folju.. Inissel dejjem tbissima fost dawk li jkunu qed jistennewh b'ħerqa minn kontinent daqstant imbiegħed. Sliem u saħħa dejjem,

Patrick Sammut

Għażiż Paul, Prosit u grazzi għall-Folju li għoġbok tibgħatli.

Inselli għalik ħafna.

Prof. Oliver Friggieri

Għażiż Paul, Niżżikħajr tal-Folju Grupp Letteratura Maltija tal-Victoria għax-xahar ta' Ġunju 2016. Din id-darba fil-qosor imma xorta dinjituż, xorta sabiħ, xorta interessanti.

Xorta waħda jidher l-isforz ġenwin, intellettwali, patrijottiku u popolari biex il-Letteratura Maltija tibqa' tiġġedded, titwessa' u titħaddem.

Dan huwa sens patrijottiku kontemporanju impulsiv, mingħajr bombastiċita' u trumbetti żejda, mingħajr xinxilli u frilli żejda, mingħajr fanfarri u estremiżmu. Napprezza ferm, li bqajtu Maltin, inti u l-istaff kollu tiegħek, li bqajtu Maltin tassew, Maltin kburin bl-identita' tagħkom. Titħasseb xejn li dan il-folju ħareġ b'inqas paġni mis-soltu, għax nista' naċċertak li xorta waħda hu folju serju bħal ħarġiet kollha ta' qablu.

B'imħabba:

Mario Griscti

Grazzi ħafna minn qalbi Paul. L-istess xewqat lilkom missirijiet Maltin kif ukoll lil dawk uliedkom li saru wkoll missirijiet!

Kemm nixtieq li bogħod daqshekjk bejnietna m'hawnx! Imma dejjem nibqa' nafhulkom għall-interess ma jaqta' xejn fil-Malti.

Jien wasalt biex nippubblika l-ewwel volum ta' rumanz mimli avventuri favur l-ambjent. Semmejtu "Il-Kmandament Numru Ħdax - ħobb lill-ħolqien". Fih nisthajjel lil wieħed żagħżugħ Malti, jismu wkoll Mosè li jħossu mibgħut minn Alla biex iwassal kmandament ġdid, bħallikieku up-date tal-għaxar kmandamenti li kien ta lil Mosè Lhudi. Dan hu kmandament mogħti lilna hawn Malta u espliċitu biex nibżgħu għall-ambjent u nħobbu lill-ħolqien.

Alla nnifsu jieħu lil Mosè madwar Malta jara l-ħniżrijiet li wettaqna fl-ambjent, mil-iċken ħruq ta' biċċa ħarruba, sa xagħri mmiissrinh u saħansitra l-abort! Għax l-abort hu wkoll tkasbir kbir tal-ħolqien! Intant, il-ktieb joħroġ nhar il-Ġimgħa.

Nawguralek u lil sħabek. Jekk tkun taf b'xi ħadd nieżel lejn Malta, għarrafni u għarraf lilu wkoll u ngħaddilek kemm kotba jista' jieħu miegħu bħala omaġġ tiegħi.

Tisljiet u saħħa dejjem.
Tiegħek,
Paul P. Borg

IL-ĦAJJA SIGRIETA TAN-NANNA ĠENOVEFFA" ISSA ĦAREĠ FIR-RUSSJA

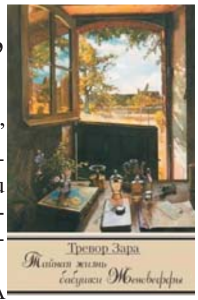

"Il-Ħajja Sigrieta tan-Nanna Ġenoveffa" ta' Trevor Zahra, għadu kemm ġie ppubblikat fir-Russja, wara li diġà ġie ppubblikat fi Franza, u tliet xhur oħra se jkun ippubblikat fin-Norveġja. F'Malta ġie ppubblikat ukoll bl-Ingliż.
Bir-Russu ġie maqlub għall-Malti minn YANA PSAILA; Russa li tgħix Malta u miżżewġa Malti, u li taf bil-Malti aktar minn ċerti Maltin. Hija diġà ppubblikat poeżiji tagħha bil-Malti.
Fir-Russja l-ktieb ġie ppubblikat mid-dar tal-pubblikazzjoni prestiġjuża: Художественная Литература (Khudozhestvennaya Literature)
http://www.tsu.ru/
Fi Franza ġie ppubblikat mid-dar tal-pubblikazzjoni L'Harmattan http://www.editions-harmattan.fr/index.asp?navig=catalogue&obj=result
U f'Malta ġie ppubblikat bil-Malti u bl-Ingliż minn Merlin Publishers
http://www.merlinpublishers.com/book_search_mlt.php?textfield=The%20Secret%20Life%20of%20Nanna%20%C4%A0enoveffa

Reazzjoni Pożittiva mill-Entitajiet tal-Malti għar-rakkomandazzjonijiet tal-Kunsill

Aħna, bħala sitt istituzzjonijiet u għaqdiet li naħdmu favur l-iżvilupp kontinwu tal-Ilsien Malti, nixtiequ nesprimu l-apprezzament tagħna lill-Kunsill Nazzjonali tal-Ilsien Malti għax-xogħol imprezzabbli li qed iwettaq fuq l-istandardizzazzjoni tal-kitba tal-kliem mill-Ingliż li daħal fil-Malti.
Din il-ħidma sfiqa li ilha għaddejja sitt snin u tmexxiet minn esperti tal-lingwa bis-sehem attiv ta' għadd kbir ta' persuni interessati u ħaddiema fl-oqsma tal-edukazzjoni, il-mezzi tax-xandir, it-traduzzjoni, il-pubblikazzjoni, il-lingwistika, u l-kitba kreattiva, wasslet biex il-Kunsill ippreżenta r-rakkomandazzjonijiet tiegħu f'seminar nazzjonali bħal dejjem miftuħ għal kulħadd nhar is-Sibt 18 ta' Ġunju 2016.
Aħna napprezzaw il-professjonalità tal-Kunsill u fl-istess ħin il-ħeġġa tiegħu li jisma' lil kulħadd u jdaħħal it-tibdil biss fejn hemm bżonnu. Għal darb'oħra, il-Kunsill għamel l-almu tiegħu biex jiddiskuti ma' dawk kollha li għandhom għal qalbhom il-lingwa Maltija u jfisser fid-dettall kif wasal għar-rakkomandazzjonijiet tiegħu. Inħeġġu lil dawk kollha li jixtiequ jsemmgħu leħenhom fuq il-kitba tal-kliem mill-Ingliż fil-Malti biex jieħdu sehem ukoll f'din l-aħħar fażi tal-konsultazzjoni pubblika qabel ma l-Kunsill iħabbar id-deċiżjonijiet finali tiegħu, kif inhu mitlub li jagħmel bil-liġi.
Aħna nemmnu li l-Kunsill Nazzjonali tal-Ilsien Malti kapaċi jimxi b'dan il-mod professjonali u demokratiku għax huwa magħmul minn rappreżentanza wiesgħa ta' dawk kollha li jaħdmu fil-qasam tal-iżvilupp ta' lsienna.
Minkejja l-fehmiet differenti li jeżistu fuq dan is-suġġett verament kumpless, apprezzajna ħafna, għal darb'oħra, il-kolleġġjalità u l-ispirtu ta' kollaborazzjoni li jeżistu bejn dawk kollha impenjati fil-qasam tat-tħaddim u l-iżvilupp tal-Malti. Kemm il-Kunsill Nazzjonali tal-Ilsien kif ukoll aħna bħala għaqdiet u istituzzjonijiet ħdimna bis-sħiħ biex noħolqu dan l-ispirtu ta' kollaborazzjoni ħajja u fl-istess ħin dinamika.
Nirringrazzjaw lill-mezzi tax-xandir tal-interess tagħhom f'dawn ir-rakkomandazzjonijiet li ħabbar il-Kunsill waqt is-seminar nazzjonali tat-18 ta' Ġunju u nħeġġuhom biex fir-rappurtaġġ tagħhom jirriflettu kemm jistgħu l-kumplessità ta' dan il-fenomenu u r-raġunijiet lingwistiċi u kulturali li wasslu għar-rakkomandazzjonijiet. Dan huwa suġġett li m'għandux jiġi ttrattat bi preġudizzji jew b'simplifikazzjonijiet bla bżonn.
Din l-istqarrija qed tinħareġ minn dawn l-għaqdiet u l-istituzzjonijiet: L-Akkademja tal-Malti; L-Għaqda tal-Malti – Università
L-Għaqda tal-Qarrejja tal-Provi; Id-Dipartiment tal-Malti tal-Università ta' Malta; L-Istitut tal-Lingwistika tal-Università ta' Malta; Id-Dipartiment tal-Malti tal-UOM Junior College

SEBBELLIKU — *Carmel G. Cauchi*

SEBBELLIKU huwa ġenju dħuli li jitħabbeb ma' Jean-Paul b'mod mhux tas-soltu. Għall-ewwel jibda jidhirlu u jkellmu direttament permezz tal-internet minn fuq l-iskrin tal-laptop u tal-ismartphone u, aktar tard, jibda jiltaqa' miegħu personalment.

Fl-ewwel laqgħat Jean-Paul donnu jibża' minn Sebbelliku minħabba d-dehra stramba tiegħu u l-fatt li l-ġenju jaf ħafna dwaru. Imma mbagħad isiru ħbieb kbar.

Il-ġenju jgħid lil Jean-Paul li huwa jaf bix-xewqa sigrieta li għandu u lest li jgħinu jaqta' din ix-xewqa kbira. Imma l-ewwel iridu jgħaddu flimkien minn bosta avventuri x'aktarx strambi.

Fil-kamra ta' Jean-Paul ikun hemm armarju fil-ħajt li soltu jerfgħu fih xi ħwejjeġ u oġġetti oħra li ma jkunux jintużaw, imma, meta Sebbelliku jgħid lil Jean-Paul jiftħu, dan isib indana taraġ li tiżbokka fi Triq ix-Xaradi. Jean-Paul jinżel jimxi tul din it-triq u tibda sensiela ta' avventuri u problemi li kien jeħtieġlu jsolvi.

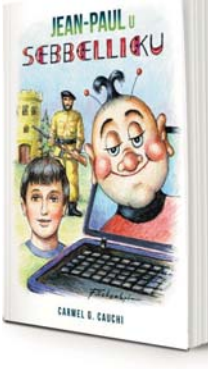

X'kienet ix-xarada li Jean-Paul kellu jsolvi fit-Torri l-Isfar? X'ġara meta ħalliel armat ħabat għal JP biex jisirqu? X'ġara meta żewġt ibniet żgħar riedu t-tnejn l-istess pupa? X'għamel JP meta tifel żgħir kien imsakkar f'karozza fix-xemx? Kif irnexxielu JP jgħin lil xwejjaħ jaqsam għadira b'nagħġa, lupu u qatta silla? U, fuq kolllox, x'kienet ix-xewqa sigrieta ta' JP ? U jirnexxilu Sebbelliku jagħmel li din ix-xewqa sseħħ?

AĦBAR TA' MEWT: CHARLES MAGRO

Nhar il-Ġimgħa, 24 ta' Ġunju, irċevejt email mingħand il-ħabib tagħna Emmanuel Attard Cassar fejn qalilna li Charles Magro, President tal-Għaqda Poeti Maltin ħalla din id-dinja.

Emmanuel bagħat ritratt ukoll li kien ittieħed jumejn qabel f'attivita` tal-Għaqda Poeti Maltin li tagħha kien President. Fir-ritratt hu qiegħed ikellem lit-tfal u lill-ġenituri tagħhom dwar il-poeżija. L-okkażjoni kienet il-premjazzjoni tal-konkors tat-tfal.

Aktar tard irċevejt mingħand ħabib ieħot tagħna li bagħat ukoll intervista li kien għamel ma' Charles Magro fis-sena 2008. Patrick qalli li nista' nuża xi partijiet minn din l-intervista li għal dan jien nirringrazzjah ħafna.

Minħabba l-limitu tal-ispazju, jien għażilt parti waħda mill-intervista, imma dawk li jixtiequ jaqraw l-intervista kollha jistgħu imorru f'din il-link: http://patrickjsammut.blogspot.com.au/2016/06/jitkellem-charles-magro-fintervista-tal.html

***M.** Meta, u fejn, twelidt?*

***T.** Meta missieri, Victor, iżżewweġ lil ommi, Ċettina, il-Gwerra kienet fl-eqqel tagħha, 1941. Missieri kien Steward fin-Navy Ingliża, u kien stazzjonat Kalafrana. Għalhekk, ommi u missieri marru joqogħdu Birżebbuġa, fejn twelidna jien u oħti, Marion. Jien twelidt fis-26 ta' Settembru 1943, u oħti sena warajja. It-tnejn tgħammidna fil-parroċċa ta' San Pietru.*

Missieri kien minn Bormla, u ommi mill-Birgu. Ma tantx domna Birżebbuġa, għax malli twelidt jien missieri daħal jaħdem id-Dockyard, u morna noqogħdu Bormla, fejn għexna sakemm jien kelli xi tlettax-il sena. Bormla twieldu oħti Mary Grace u ħija Paul.

Minn Bormla morna l-Isla, u jien għext hemm sakemm iżżewwiġt lil Monica, imwielda Tanti, minn Ħal Tarxien, fl-24 ta' Diċembru 1972.

Mill-erbat aħwa jien biss iżżewwiġt. Fil-familja tagħna kellna ħafna xebbiet u ġuvintur li ma żżewġux. Monica u jien kellna tifla waħda, Lorraine, illum miżżewġa lil Michael, mill-Qrendi, u għandhom tifel, Matthias (illum 14), u tifel ieħor, Christian (illum 8).

Sa tliet snin ilu konna għadna familja sħiħa. Binti għamlet lil missieri u ommi bużnanniet. Iżda fil-31 ta' Jannar 2004 mietet ommi, u fis-17 ta' Awwissu 2007 miet missieri. It-tnejn mietu ta' 88 sena.

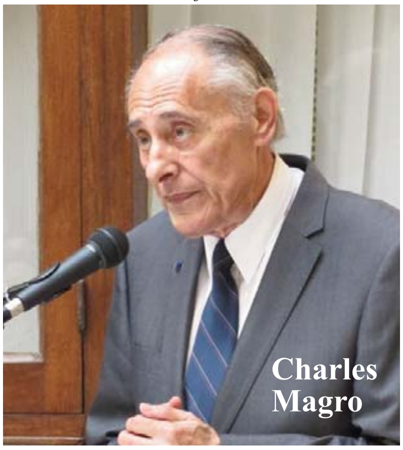

Poeżija ddedikata lil Charles Magro (1943-2016) President tal-Għaqda Poeti Maltin li miet il-Ġimgħa, 24 ta' Ġunju.

ISSA QSAMT IL-PONT

Issa qsamt il-pont
u mort fuq in-naħa l-oħra.
Issa qiegħed fuq in-naħa li ħdimt għaliha
fuq in-naħa li ppriedkajt b'konvinzjoni
fuq in-naħa li xandart b'mod poetiku.
Ħajtek kienet mill-bidu sat-tmiem mixja
lejn din id-direzzjoni:
id-direzzjoni li twasslek fi ħdan il-Mulej.
Għalliem u kittieb
trejdunjonista u raġel tal-familja
li lilha tajt rispett u lilek irrispettat;
membru f'diversi kumitati
attiv u dinamiku
u f'kull rwol kont edukatur u poeta
u dawn iż-żewġ missjonijiet qdejthom
b'imħabba u entużjażmu.
Hekk niftakrek – tħossu dmir tiegħek
li titkellem, li tgħallem, li tispjega
u jekk hemm bżonn iċċanfar,
bħal ma jagħmel poeta rispettabbli
u fil-baħar imqalleb tat-tmermir tal-prinċipji
ma xekklek xejn milli titkellem
ċar u sod u b'mod kostanti
il-prinċipji nsara li għaddewlek
li għożżejt u li anki envanġelizzajt permezz tal-poeżija tiegħek.
Mill-iżgħar neputi tiegħek
sal-ixjeħ wieħed minna
aħna lkoll xhieda ta' personalita b'saħħitha
u preżenza li n-nuqqas tagħha se jibqa' jinħass qatigħ.
Għix issa t-tgawdija
tat-twemmin li ggwidak f'kull ma għamilt.
Bit-tifkiriet tagħna u bil-kitbiet tiegħek
se tibqa' tkun għalina edukatur, poeta
trejdunjonista, attiv u dinamiku,
raġel tal-familja
u fuq kollox uman
li ta kontribut biex aħna, in-nies ta' madwaru,
nagħmlu differenza netta bejn dak li hu fieraħ u dak li hu essenzjali,
bejn dak li jqarribna lejn is-sewwa u dak li jbegħdna.
Strieħ għażiż Charles
Il-missjoni tiegħek qdejtha tajjeb tassew.

Emmanuel Attard Cassar
Ġunju, 2016

Nirringrazzja lil Joe Borg, Patrick Sammut, Sergio Grech, Emmanuel Attard Cassar, l-Akkademja tal-Malti u ħafna oħrajn għat-tagħrif fuq il-letteratura Maltija f'Malta li nirċievu mingħandhom. Grazzi wkoll lil Rose Lofaro għall-għajnuna li nirċievi. Grazzi u napprezza ħafna.